

LLUCMAJOR

Desembre 1981

de pinte en ample

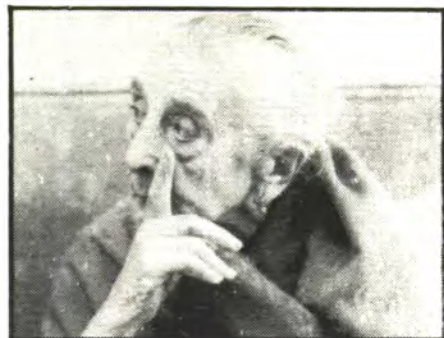
Núm 4 Preu: 35 Pts.

**LLUCMAJOR, A PUNT DE
RECUPERAR "LA NUEVA VIDA"
EL MINISTERI DE TREBALL HA
APROVAT ELS NOUS ESTATUTS**

TOMEU FONS, RECTOR DE LA PARROQUIA

**"La persona que
sols va a missa no
m'ofereix garanties
de cristià"**

**NA MARGALIDA
MONGETA,
UN TESTIMONI
POPULAR**

OO
**ACTUALITAT
ESPORTIVA**

Casa Pablo Salvá

ELECTRODOMESTICS

DISTRIBUIDOR

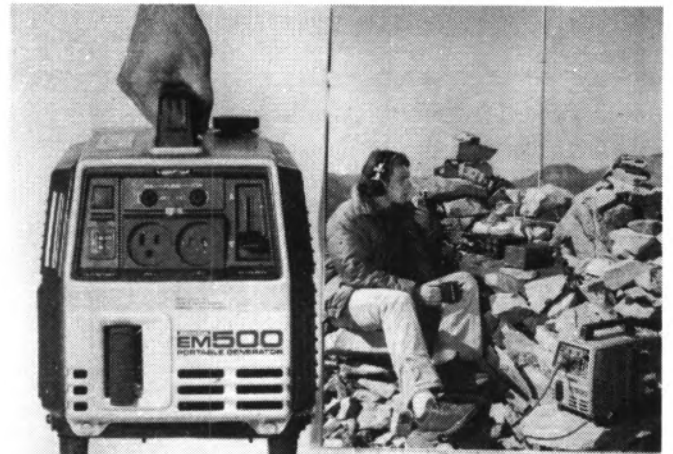
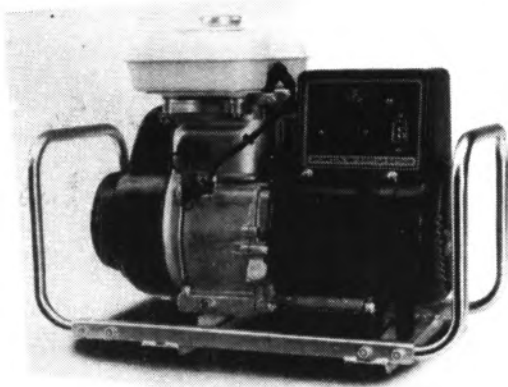
HONDA®

GENERADORES

ESTABLECIMIENTO

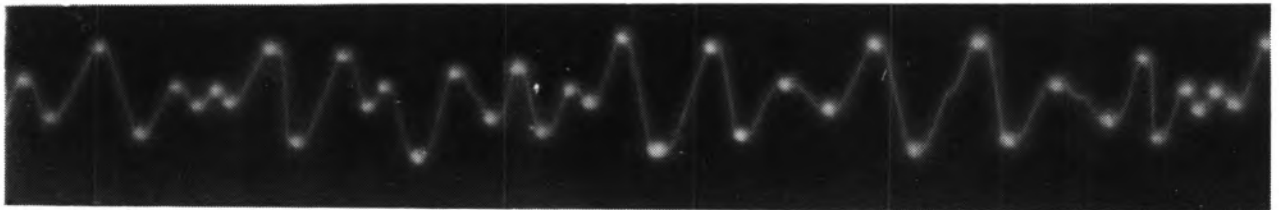

S.C.L.

 SANYO

DISTRIBUIDOR OFICIAL

¡GRANDES OFERTAS!

TIENDA: C/. Obispo Taxaquet, 24
LLUCMAJOR Tel. 66 01 04

TALLER

C/. Weyler, 1
Tel. 66 02 55

2 AÑOS GARANTIA

LLUCMAJOR

de pinte en ample

(Revista mensual)

Depòsit Legal PM. 350-1.981

EDITA:

Obra Cultural Balear de Lluçmajor.

INFORMACIO I PUBLICITAT:

Carrer Esperança, 2 (Lluçmajor).

DIRIGEIXEN:

Catalina Font i Matics Garcías.

COL.LABORADORS:

Ignasi Barceló

Miquel Barceló

Francisca Capella

Miquel Cardell

Joan Clar

Sebastià Coll

Antoni Garau

Coloma Julià

Jaume Manresa

Guillem Oliver

Margalida Palou

Joan Quintana

Tomeu Sbert

Catalina Serra

Joan Socias Socias

Arnau Tomàs

Francesc Verdera

Joan Salvà.

FOTOGRAFIES:

M. Clar

Fermín

C. Julià

M. Mut

sumari

- *Editorial.
- *Informació Local.
- *Tomeu Fons, rector de la Parròquia.
- *Representants que no esperen i malalts que han d'esperar.
- *Molins de Lluçmajor (III)
- *Xerrades de Cafè.
- *A qui pertoqui.
- *Lluçmajor, a punt de recobrar "La Nueva Vida".
- *Gent de la Vila: Na Margalida Mongeta, un testimoni popular.
- *Batles: Abans i ara.
- *Sa Penya d'es Falcó.
- *Cartes del lector.
- *Ecologia.
- *Hort i Jardí.
- *Esports.
- *Entre noltros.
- *Passatemps.

Una alternativa necessària

La recuperació del patrimoni social i humà de Lluçmajor assolirà aviat una fita assenyalada amb la posta en marxa de la cooperativa "La nueva vida", una antiga institució ben coneguda pels llucmajorers que tenen més de cinquanta anys. El fet és important des de molts prismes diferents.

L'exagerat mercantilisme de tot el que envolta el consum obliga a cercar, principalment en temps de crisi com ara, solucions alternatives i aquí és on les cooperatives d'aquest tipus juguen un paper essencial. L'autogestió i l'acció directa són gairebé l'única paret de contenció dels guanys comercial excessius i la manera de treure fora de circulació intermediaris llèpols de gran beneficis.

Per una altra banda, hi ha que remarcar que el cooperativisme fomenta una solidaritat social absolutament indispensable per a la convivència i que el desenvolupament del capitalisme salvatge ha fet desaparèixer. Darrerament, les aspira-

cions col·lectives d'arribar a una qualitat de vida digna estan trobant poc ressò dins dels partits polítics i organitzacions sindicals, que semblen dedicar la seva atenció a resoldre problemes polítics conjunturals, molt allunyats de la realitat quotidiana del poble. Per això, qualsevol iniciativa independent dirigida a millorar les economies familiars, facilitar el consum racional i despertar la solidaritat d'un poble, ha de ser, per força, ben aqollida.

"La Nueva Vida" va arribar a ser, en el primer terç de segle, una cooperativa modèlica a cops d'imaginació i audàcia i, sobretot, perquè tenia el recolze de la major part dels llucmajorers d'aquells temps. Ara, setanta anys després, aquesta institució vol torn florir com abans i per això necessita la participació de tots els llucmajorers d'avui, que sense cap mena de dubte, li sabrem donar.

Notícies locals

UN NOU MEMBRE DE L'EQUIP PARROQUIAL

Bartomeu Mir és el nou membre amb què compta l'equip de capellans de la nostra parròquia des del passat mes de novembre. S'incorpora a les tasques eclesiològiques com a ajudant durant un període de reflexió en el qual haurà de decidir la seva ordenació sacerdotal. En Tomeu Mir és natural de Lloseta, té 29 anys i a més d'haver estudiat Teologia, és graduat social i actualment cursa Pedagogia.

DUES FUNCIONARIES MUNICIPALS

El passat 17 de novembre se celebraren les oposicions per a les dues places d'auxiliar administratiu de l'Ajuntament. El nombre d'inscrits era de 54, si bé no tots s'hi presentaren. Una vegada efectuades les proves obtengueren les places n'Antònia Julià Vadedell i na Juliana Caro Capellà, aquesta darrera fins ara contractada interinament. Amb aquestes dues incorporacions definitives, ja són quatre les dones que treballen a la Casa de la Vila.

CONFERENCIA DEL DIPUTAT SOCIALISTA CARLOS SOLCHAGA

Aprofitant una visita a la societat anònima laboral Munar's, l'economista i diputat socialista basc Carlos

Solchaga pronuncià una conferència a l'Ajuntament sobre l'economia espanyola durant la crisi. La tesi del Sr. Solchaga és que l'actual crisi econòmica no la pot solucionar cap país ni cap govern aïlladament, però sí que pot dur-se una política que n'atenueï les conseqüències negatives. En aquest sentit rebutjà la solució neoliberal que propugna la dreta —deixar l'economia a les lleis més absolutes del lliure mercat—, i per contra propugnà la reactivació econòmica mitjançant la iniciativa pública, que correguesqui els estralls de la crisi. Així, afirmà Solchaga, els costos socials (quebra d'empreses dèbils, atur...) seran menors i l'economia podrà reactivar-se. El conferenciant aclarí que la participació estatal no anava en contra de l'empresa privada, sinó que fins i tot l'ajudava. També digué que els obrers han de moderar les reivindicacions salarials. En definitiva va ésser una exposició en la línia del programa econòmic del PSOE, cosa lògica ja que el Sr. Solchaga, en el darrer congrés del partit va ésser l'encarregat del presentar la ponència econòmica.

Segons en va dir el batle, les intencions de l'ajuntament són organitzar més actes d'aquesta casta perquè tothom pugui tenir ocasió de conèixer els distints programes i propostes ideològiques davant els problemes

de la societat. Esperem que aquestes intencions vagin envant, que hi hagi oportunitats per a tothom i que la conferència de Carlos Solchaga no sigui una flor que no fa estiu. La vitalitat del sistema democràtic exigeix el debat públic i pluralista dels problemes de la societat.

1.340.000 PTES. PER A LA COOPERATIVA AGRÍCOLA DE LLUCMAJOR

El passat dia 12 es va celebrar Junta General a la nostra Cooperativa Agrícola, de la qual podem destacar els següents punts.

Primerament el president va informar de l'ingrés a la Caixa de l'entitat, de la quantitat d'1.340.000 pts. en concepte de subvenció (la primera que ha rebut la Cooperativa Agrícola de Lluçmajor) concedida pel Consell.

Aquesta subvenció va ser donada per comprar maquinària de primera necessitat i per a un solar d'ampliació dels locals de la Cooperativa.

Es va parlar també de l'edificació del solar esmentat i hi va haver un canvi d'impressions amb els socis assistents, referent al pressupost, financiació i execució de les obres; varen quedar que el camí per seguir el donaria la pròxima Junta General.

A continuació es va parlar de la possibilitat de la unió de les dues cooperatives existents a Lluçmajor i es va aprovar finalment la formulació d'una proposta a l'altra entitat per veure si era viable aquesta unió.

CA'N TANO: UN NOU BAR A LLUCMAJOR

El passat dilluns, dia 16 de Novembre, a les 6 de l'horabaixa va tenir lloc la inauguració d'un nou bar, Ca'n Tano, situat al cantó del Carrer del Vall i el Carrer Major, allà on abans hi havia el Cafè de Ca'n Marquet. Va assistit-hi molta de gent, que fou convi-

dada a beure coca i beure xampany.

El Music Bar Ca'n Tano, decorat amb cura i provist d'un bon equip de sò, està orientat principalment de cap als joves i a tots aquells que els agradi escoltar música actual o tenir-la com a fons de les seves converses mentre prenen una copa o berenen.

Des d'aquestes pàgines donam l'enhorabona als seus copropietaris i els desitjam lo millor.

M.C.

RADIO CLUB LLUCMAJOR

Com molts ja sabeu, estam a punt de fer la inauguració oficial d'aquesta associació a la Vila. I és que aquesta afició està arrelada ben endins dins l'esperit dels aficionats locals. Els nous locals estaran a punt per a desenvolupar l'esmentada afició que té bons caires científics per als qui senten el desig d'experimentació. Tenim previst un laboratori d'experimentació i a la vegada perquè serveixi d'escola als nous col·legues. D'altra banda i de moment posarem unes antenes per a començar a sortir a l'espai de les ones electromagnètiques. Tot el que ara esmentam està previst dins els projectes més propers.

No seria de més, dir que la llei empara els aficionats que han superat les proves respectives, donant les garanties legals per a desenvolupar l'afició. No son radioaficionats, doncs, els qui operen aparells radioelèctrics no autoritzats per les autoritats. Degut a això posam a disposició dels qui vulguin legalitzar la seva situació uns cursets per a preparar els exàmens corresponents, així com els mitjans burocràtics per a aconseguir-ho. El qui vulgui més informació al respecte només ha de fer passar per les nostres instal·lacions i tindrà l'assessorament necessari.

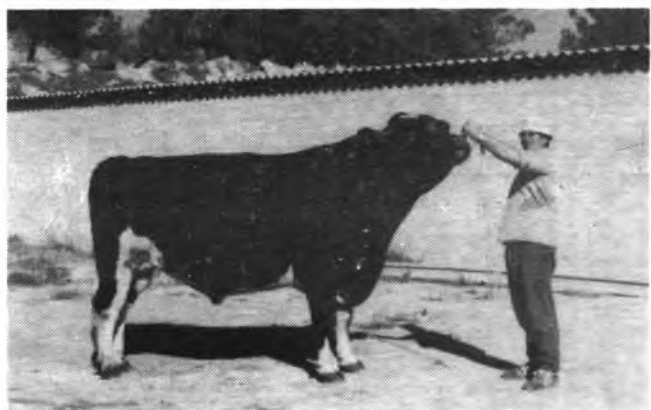
Joan Salvà.

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO**

**PINTURES
DE
COTXES**

Ronda Migjorn, 164 - Tel. 66 08 89 - LLUCMAJOR

Ramaderia a Lluçmajor

1er. premi nacional

El bou que té per nom "S'Avall Elevation Cartujano", nascut dia 26 de setembre de 1.977, es va proclamar campió nacional en el darrer concurs de bestiar "Frisón", celebrat a Barcelona des del dia 3-6 de novembre. Aquest bou ja havia aconseguit adjudicar-se el 1er. premi en els tres darrers campionats de Balears.

El bou esmentat pertany al bestiar de Lluçmet-Nou, propietat de la família Gelabert-Rigo de Lluçmajor, i aquesta és la primera vegada que tant al nostre terme com a Balears hi ha un Campió d'aquesta categoria.

Actualment aquest singular exemplar és al centre d'inseminació estatal de Badajoz, com a semental.

J.G.

Teatre

Organitzat pel Ministeri de Cultura i l'Ajuntament de Lluçmajor, el passat dia 20 a les 21 h. va tenir lloc al Teatre Recreatiu (en homenatge a la 3a. edat), la representació de l'obra "Moita feina i pocs doblers" a càrrec de la companyia "Assitència Palmesana", la qual va tenir una correcta actuació.

L'obra no tenia altra pretensió que la de fer riure a base de tòpics.

De totes maneres, l'obra era dedicada als vells com hagués pogut ésser dedicada a les mestresses de casa o als joves.

C.F.

"El circ Kron és el més gran del món perquè no s'umpli mai"

Dissabte, dia 7 de Novembre el Circ Alemany Kron va fer la primera actuació per a molts de nins i nines de la vila.

Ens vàrem introduir dins "ca seva" i coneguèrem una mica les seves vivències.

Parlàrem amb en Ricard, na Blancaflor, en Ricky, en Búfalo Bill i tot un llarg ectètera d'actors.

Ens digueren que fa deu anys batiaren el Circ amb el nom de Kron perquè és un nom impacte i bo de recordar; que són vint-i-cinc sobre l'escenari i altres tants darrera les cortines; que no hi ha un únic empresari sinó que ve a ser un col·lectiu el qui du el negoci, el qual veu minvada la seva entrada a causa de la televisió i el cinema, mitjans de comunicació que anul·len totalment la capacitat de participació del públic.

La gent que forma l'espectacle és de diversa procedència: n'hi ha de francesos, alemanys, austríacs, peninsulars i també un mallorquí (el prestidigitador).

La vida del circ no és d'alegre tant com ho creim, ens confessaren que és una vida amarga, d'arribar i tornar a partir, amb les influències del temps, no sempre favorables. Concretament l'actuació de divendres dia 6 se va haver de suspendre perquè un dels camions

va tenir una averia.

Vàrem estranyar la presència de feres tan característiques als circs i ens varen dir que els camions-gàbies suposen una despesa de 150.000 ptes. cada un, quantitat que no els compensa haver-los de tragar.

En definitiva, el Circ Kron, en paraules textuales dels seus pallassos és "El circ més gran del món perquè no s'umpli mai".

Les actuacions són d'una varietat moderada: malabaristes, un trapeçista volàtil, jocs de mans, equilibristes, doma d'un cavall ("Fúria") actuació de pallassos i una sèrie d'imitacions pocafortunades de personates mítiques televisius: "La Masa", "Spiderman", "El Zorro" i "Búfalo Bill". N'havíem vist de millors.

C. Font i C. Julià.

Avis

Anunciam als nostres associats que el proper dissabte dia 5 de Desembre tindrà lloc al local social, Plaça Espanya, 21, la JUNTA GENERAL ORDINARIA que es reunirà a les 21 hores en primera convocatòria i a les 22 en segona, per tractar els assumptes enumerats al següent ORDRE DEL

DIA:

- 1.-Lectura i aprovació de l'acta anterior.
- 2.- Informe damunt la marxa de la Societat.
- 3.- Estat de comptes.
- 4.- Renovació càrrecs: President, Vicepresident i dos Vocals.
- 5.-Precs i preguntes.

La Vila,
Casino de Lluçmajor.

Mestre Jaume Mel

Jaume Tomàs Salvà, Mestre Jaume Mel, va néixer el 26 d'abril de 1.905, i ha mort el mes passat a Lluçmajor. Com a home estudiós de les lletres, de la història i la política, creim que tenim el deure de publicar una petita ressenya damunt la seva vida i obra que per a molts del poble pot resultar desconeguda. En aquest home hi tenim un exemple típic d'una persona que fa una feina —en el seu cas sabater, tregador—, però que

en realitat té una il·lusió molt diferent: estudiar. Mestre Mel, si no haguera nascut d'una família de sabaters, que volgueren que ell també ho fos, li hauria agradat seguir estudiant, i ben segur que hauria fet carrera. Així mateix hem de dir que va esser dels homes de la seva edat que anaren més temps a escola, ell hi va anar fins a catorze anys, de petit amb els franciscans i després amb els frares de bavarai.

El seu fill Miquel diu

que segurament son pare va començar a escriure que tenia una vintena d'anys, segons li contava ell mateix i en aquell temps va fer dues novel·letes, de les quals no s'en tenen més notícies. A rel d'haver contat al seu fill al·lot la seva afecció per escriure de quan era més jove, va recomençar i ho va fer en modo de contes en principi, i després en apunts històrics, pensaments filosòfics, cartes, etc. Cercava consell de les persones que ell considerava més lletrades. Era principalment un investigador i recollidor de dades i fets, generalment de

nivell local. Va recollir cançons per al cançoner del Pare Ginard, va estudiar els molins de vent per al Pare Rubí i va aportar la seva col·laboració als frares de bavarai per un llibre que publicaren referent al col·legi "San Miguel", que ells havien fundat.

Té un estudi fet sobre pedagogia a Lluçmajor que titula "Breve monografía de educadores del siglo pasado y principios del actual que ejercieron en Lluçmajor".

Va esser orador, també, i ho demostren unes conferències que té escrites i que pronuncià a l'Acció Catòlica.

Al concurs literari de "La Caixa", per l'abril d'enguany va aconseguir el 2on. premi de la categoria D, amb un escrit molt interessant: "Breves anotaciones Político-Históricas acaecidas la mayor parte de ellas durante la vida del autor de este trabajo", en el qual fa un detall molt complet de lo que foren en un temps el PSOE, l'UGT, les cooperatives, els conservadors, els liberals, els liberals d'esquerra, els republicans històrics, la CEDA, etc.

Encara que tots els seus escrits ho són en castellà, també darrerament havia estudiat català i hi estava molt interessat. Tot un exemple pels joves del poble.

Nosaltres comptavem de poder-lo tenir de col·laborador i així hauria estat segurament si no haguera deixat d'existir, per desgràcia de tots.

Guillem Oliver

MOLT D'ANYS

scorpio

discoteca

arenal • mallorca

Tomeu Fons, rector de la Parròquia

“En el poble fa falta augmentar els esforços comunitaris, no només els individuals”

En Tomeu Fons i Pascual va néixer a Manacor el 28 de maig de 1.940. Des de fa 5 anys és rector de la Parròquia, càrrec que, com diu ell, ja no el fa cap autoritat local. Malgrat això, emperò, continua essent una de les persones que més influència tenen dins el poble. Sense cap dubte la seva veu, amb més o manco intensitat, és escoltada pel grup ideològic i social heterogeni i divers, amb límits no gaire definits ni constants, però clarament important. Per conèixer qué pensa i quina és la seva tasca entre noltros el duim a les planes d'aquesta revista.

-Quins estudis i quines feines ha fet abans d'arribar a Lluçmajor?

-He estudiat Humanitats, Filosofia i Teologia en el Seminari Diocesà de Mallorca. Després de 4 anys d'estar ordenat vaig fer llicenciatura en Ciències d'Educació a la Universitat Salesiana de Roma. Com a capellà he estat a Maria de la Salut, El Seminari i Son Macià.

No he tengut una professió pròpiament dita. Però, endemés de l'ensenyança, a vegades per necessitat, a vegades per afició, he dedicat algú temps als treballs del camp, de picapedrer i de fuster.

-Quan i com va sentir la vocació religiosa, i amb quina part de condicionaments externs i quina de decisió personal?

-A 14 anys em vaig posar a estudiar en vistes a ordenar-me de prevere. La decisió definitiva va esser cap als 26 anys. L'ambient familiar i dels companys em va ajudar a decidir-me. L'entorn en què vivim crec que és com el terreny que ajuda o no que neixi la planta —la vocació—. Però només neix si la planta té l'embrió— si hi ha vocació i l'interessat decideix seguir-la.

A 14 anys de la seva ordenació, continua amb la mateixa visió del món i de la religió? Què li fa nosa i què troba a faltar dins l'Església de 1.981?

-La vida cristiana

no és una resposta estàtica a la fe, sinó dinàmica. En canviar el món necessàriament canvia l'acció del cristià. Creure en Déu avui pens que, com sempre, ofereix a l'homo una motivació de perfeccionament constant en quant està obert a la transcendència de si mateix en la doble direcció de Déu i de les altres persones. Evita un tancament egoístic personal i també comunitari. Em fa nosa tot allò que sigui estancament, que sigui conservar per a un poder i que se vulgui emprar l'Església per afany de domini des de fora. Falten cristians amb una idea clara de la seva missió evangelitzadora i que la duguin a terme amb accions concretes.

-Concretament la conversa sobre Lluçmajor. Quines referències tenia l'equip de capellans sobre la nostra situació religiosa?

-Els comentaris que havíem sentit eren que Lluçmajor no és una Parròquia fàcil: la gent no va molt d'Església.

-Faci un balanç de les activitats fetes fins ara.

-El balanç voldria fer-lo partint de la línia diocesana: “pas d'una pastoral de cristiandat a una pastoral evangelitzadora”, pas d'un cristianisme massiu i passiu a uns cristians conscients i actius. Crec que es van donant passes, encara que lentes. Fets concrets actuals: catequesi d'al.lots, catequesi d'adults, prepara-

ció per a la Confirmació, grups de confirmants, grup de matrimonis, club d'esplai, grup de lectors-netejadors, i especialment el Consell de Pastoral que són 20 persones que assumeixen la responsabilitat de programar, animar, coordinar i revisar l'acció pastoral de la Parròquia. Aquestes activitats funcionen, encara que amb imperfeccions.

-Se pot dir que la Parròquia és rica?

-Entre esglésies i rectoria hi ha molts de metres de terreny que en lloc de produir duen moltes despeses de conservació. La bacina és un dels mitjans per a recollir les aportacions dels cristians. Si se té consciència que aquestes són necessàries, pens que expressa el sentit

comunitari de la vida cristiana. Comparant les bacinetes dels tres primers trimestres del 80 i del 81 hi ha hagut un augment del 57'5 o/o. El pressupost d'enguany és de 950.000 pts. d'entrades i de 1.173.359 de sortides.

-Si no és una indiscreció, cobra un sou suficient?

-Com un “peón” de picapedrer: devers 35.000 pts. Basta justet, justet.

-Està d'acord si s'afirma que la “gent de missa” és conservadora, poruga davant els canvis, de dretes, o en canvi a la vila hi ha cristians “progressistes”?

-Entre els qui ens deim cristians admetria la distinció entre actius d'imposició i conservació i actituds d'ofertament de la Bona No-

“Cobr com un “peón” de picapedrer”

va amb gratuïtat i creativitat que potencien l'opció pels pobres i la lluita per la justícia. Aquestes dues actituds crec que no sempre estan clarament delimitades dins un mateix grup ni fins i tot dins una mateixa persona.

-Hi ha indicis d'alguna vocació religiosa, masculina o femenina?

-Sí, dos han partit i alguns s'ho plantegen. S'ha de tenir en compte que a Lluçmajor, de bastants anys enrera, n'hi havia hagudes poques.

-Com a rector ha de complir compromisos que no li agraden?

-Naturalment, com crec que ho ha de fer tota persona. Per exemple, haver d'administrar sacraments i devocions quan no sé si se'ls demana amb fe o amb altres motivacions.

-Crec que és cristiana una persona que l'han batiada, s'ha casat per l'Església, ha anat adesiara a missa i en morir-se li fan un funeral?

-Un judici sobre la interioritat de les persones no m'atreveixo a fer-lo. Mirat externament no m'ofereix unes garanties de cristià autèntic, com no me les ofereix la persona que sols va a missa, encara que sigui cada dia. Per mi és cristiana una persona per a qui l'Evangelí compta en totes

les accions diàries.

-Després de cinc anys d'estar a Lluçmajor, com mos veu als llucmajorers? Què li falta al poble?

-Com a persones treballadores i liberals que es van esforçant dins una situació econòmica no favorable, a tot l'Estat —per dur endavant les aspiracions individuals de progrés. El caràcter llucmajorer crec que és més bé lent, calculador però probablement constant en estar convençut que s'ha d'actuar d'una determinada manera. A nivell de poble falta augmentar els esforços i les realitats en sentit comunitari, no només individual.

-Quin temps creu que li queda d'estar entre nosaltres?

-No ho sé. El servei del prevere està en vistes a animar la vida cristiana de totes les comunitats diocesanes. La conveniència de servir l'una o l'altra es fa actualment en un diàleg amb el Bisbe. Em consta que el Bisbe pensa en la consolidació del treball començat per l'equip de preveres i laics (segllars) que assumeixen progressivament la responsabilitat. Actuar corresponsablement entre els preveres i els laics em pareix indispensable avui. Aquesta és l'experiència que voldria mantenir allà on sigui.

Representants que no esperen i malalts que han d'esperar

Moltes vegades, situacions molestes, problemes que, per ells mateixos, no tenen una excessiva importància, duren i es repeteixen sense solucionar-se, segurament perquè no s'han plantejat com a tals problemes, o si algú s'ho ha plantejat, no ha sabut o no ha pogut (o no ha volgut?) fer res per a solucionar-ho.

Escric tot això perquè, fa un cert temps, vaig anar al metge. Quan feia devers un quart que havia començat la consulta, la sala d'espera (uns 4x4 metres) estava plena: la dotzena de cadires que hi havia estava ocupada i set o vuit persones esperaven de drets.

Amb això entraren dos “representants” de productes farmacèutics, cadascun amb la seva maleteta. Les cares dels espectadors adoptaren de cop trets de desesperança i empipadura; es sentiren dos o tres comentaris gens amistosos i no sempre cortesos; el tema de totes les converses s'unificà: “sempre lo mateix”, “no hi ha dret, que esperin com els altres”. Aquells dos homes, que ja hi deuen estar ben avesats (hi guanyen el pa, visitant metges) feren com qui no acaba d'adonar-se'n i provaren de parèixer, si no simpàtics, educats.

Quan va sortir el malalt que estava amb el metge,

entraren els representants. No sé quin temps se torbaren: un quart (un quart “més”) d'esperar pot arribar a ésser molt llarg, i més encara quan molts dels que esperen són gent d'edat i dones amb infants i, en general, gent que no es troba massa bé (si s'hi trobassin no crec que anassen al metge).

Aquesta és la història. Un problema no massa gran en principi; però el qual pens que crea molèsties a tothom (als pacients que s'impacienten, als representants que, per fer la seva feina, se fan objecte de les “antipaties populars”, i també als metges, als quals s'acaba per donar la culpa d'aquestes esperes “extra”) i tampoc no crec que sigui tan difícil de solucionar.

Després vaig fer una petita “enquesta” entre els coneguts. El resultat va ésser que històries com aquesta passen a mes sales d'espera; a alguna altre, els representants han d'esperar com la demés gent; hi ha, finalment, algun metge que té un dia determinat per a rebre els representants.

I com que aquesta darrera solució és la que havia pensat de proposar al final de la història, ja podem posar punt, i que cadascú faci sopes del seu pa.

Miquel Cardell

JOAN RAMON CLAR

EXPOSICIO VENDA I SERVEI DE

TALBOT

SERVICIO OFICIAL

TALLERS MARINA

C/. Marina, 104 - Teléf. 660521

LLUCMAJOR

Molins de Lluçmajor (III)

EL MOLINER.- El moliner sempre estava de servei, dia i nit durant tot l'any per a tal d'aprofitar el vent. Unicament els molins de vent estaven aturats el dia de Sant Llorenç, patró dels moliners de vent.

Els moliners de vent, així com altres oficis, tenien un Gremi o Col·legi, amb escut propi (Un molí de Vent, estil mallorquí). En 1.684 els moliners de Lluçmajor, juntament amb els de Montuïri, Felanitx i Manacor, constituïren un Col·legi autònom.

Segons diu l'Arxiduc Lluís Salvador, el promedi diari d'un any de feina d'un molí de vent, tenguent en compte els dies i hores que havia estat aturat per manca de vent, per manca de blat per a moldre, o perquè no hi havia necessitat de farina; s'avaluava en 4 o 6 quarteres (de 280 a 422 litres) diàries. Aquesta xifra resulta de dividir el blat mòlt per el nombre de dies de l'any. Un molí que tengués vent fort i uniforme, podia arribar a moldre fins a 50 quarteres (3.517 litres) en 12 hores, i amb vent fluix, només 12 quarteres (844 litres).

Continuant la relació de molins, reprenim els següents:

MOLI D'EN GALLET:

Situat segons el cadastre de 1.685 en l'illa 7, a nom de Joan Anthoni Company, i valorat en 440 Lls. En 1.758, encara a nom de Joan Anthoni Company, està documentat.

MOLI DE JORDI COMPANYY: Situado segons el cadastre de 1.685, en l'illa 3 i valorat en 440 Lls. i els seus mobles en 5 Lls.

MOLI DE MIQUEL COMPANYY: En la mateixa illa de l'anterior, estava situat aquest molí, amb idèntica valoració. En 1.758 era de Miquel Company.

MOLI D'EN DRAGO: Actualment existent. El Cadastre de 1.685 el situa en l'illa 25 a nom d'Anthoni Puigserver (a) "Dragó", de on deriva el seu nom. Estava valorat en 400 Lls. i els seus mobles en 2 Lls. En 1.862 era propietat de Anthoni Puigserver i Sales, i estava situat en el carrer de Gràcia, 60.

MOLI D'EN DRAGONET: Propietat de Anthoni Puigserver i Monserrat (a) "Dragonet", estava situat en el carrer Orient, 147, segons l'Amillament de 1.862.

MOLI D'EN DURAN: En 1.666 estava situat en l'illa 10 i era propietat de Anthoni Duran. En 1.685 estava valorat en 400 Lls. i era propietat de Bernat Duran. En 1.758 encara estava documentat.

MOLI DE N'ENCLUA:

Hi havia dos molins amb aquest nom. Aquest era de Bernat Salvà i Clar (a) "Enclúa", en 1.862. Estava situat en el carrer del Convent, 92. En 1.818 era de Miquel Salvà i estava valorat en 360 Lls. Va esser derribat l'any 1.965.

MOLI DE N'ENCLUA: En 1.862 era de Miquel Salvà i Clar (a) "Enclúa" i estava situat en el carrer dels Llavadors, 44.

MOLI D'EN FOGO: Segons el Padró Municipal de 1.887, era propietari Joan Clar i Maiol i estava

Molí d'en Dragó.

situat en el carrer del Monestir, 21.

MOLI D'EN FRANC: En 1.862 era de Joan Jaume i Garcies, i estava situat en el carrer del Convent, 124. El seu nom deriva del seu propietari l'any 1.838, que nomia Franc Jaume, del Pedregar i estava valorat en 400 Lls.

MOLI D'EN FRADES: No localitzat. En 1.862 era propietat de Francesch Vicens i Timoner (a) "Frares".

MOLI DE BARTOMEU FONT: Situado en el carrer de Purgatori, 67, segons l'A-

millament de 1.862, era propietat de Bartomeu Font i Arbós. En 1.838 era de Bartomeu Font, probablement el mateix citat abans, i estava valorat en 150 Lls.

MOLI D'EN GALINETA: Situado en el carrer del Cementeri, 56 segons l'Amillament de 1.862 era propietat de Sebastià Garcies i Puig. El seu nom deriva del malnom del propietari, que en 1.838, era Sebastià Garcies (a) "Galinetà", probablement el mateix de 1.862.

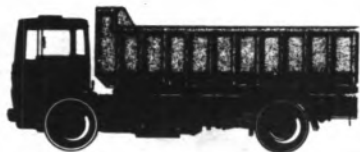
PER GENTILESA D'ES FORN CA'N PACO, VOS
OFERIM ALGUNES RECEPTES DELS SEUS
PRODUCTES

COQUES "REISONES"

1/4 l. AIGUA
70 Gr. PURE PATATA
125 Gr. SAIM
300 Gr. SUCRE
2 OUS
CANYELLA I L·LIMONA RALLADA
1/8 l. ANIS
900 Gr. FARINA DE FORÇA
100 Gr. LLEVADURA.

C/. Major, 79 Tel. 66 09 45 LLUCMAJOR
OBERT TOTS ELS DILLUNS

**TRANSPORTS
J. VANRELL - L.CLAR**

*C/. Historiador Terrasa, 39 - 2o.
Tel. 66 06 56 LLUCMAJOR*

A Lluçmajor,
poble industrial
i sabater,
la qualitat, artesania i
bons preus
ens donan la ma a

*Vostè
ens coneix*

Manuel Garcia Moreno
C/. Mayor, 39 • Tel. 66 02 35 • LLUCMAJOR

BAR

“GRAN VIA”

A LA “GRAN VIA” HEU D’ANAR
A PROVAR SES NOSTRES TAPES,
SES HAMBURGUESES TORRADES,
SALSITXES I POLLASTRES A L’AST

Ronda Migjorn, 197

BASAR SANT MIQUEL

**JUGUETES I REGALS
LLISTES DE NOCES
ENCARRECS PELS REIS
VOS ESPERAM**

Sant Miquel, 12

**CA’N
BERNAT**

Autofidelitat, So i Imatge

Distribuidor autoritzat per

ITT i JVC

Carrer Sant Miquel, 51 Tel. 66 09 92

LLUCMAJOR

Xerrades de café

ETS AUTOCARS DE S'EMPRESA CLAR

-S'altre dia vaig anar a Felanitx amb s'autocar de línia que passa per Llucmajor, i vaig quedar tan encantat com meravellat de sa comoditat, modernitat i netetat des dits servicis felanitxers.

-Jo també hi he anat més de dues vegades, i trob que aquesta netetat i comoditat és sa normal, o sa que pertoca donar tota Empresa que es dedica a un servici públic. El que passa és que si ho comparem amb es que tenim a Llucmajor, ets autocars de Felanitx mos

ho pereixen ultramoderns.

-Es ben cert. S'Empresa Clar, malgrat sia una de ses més antigues de Mallorca amb aquest ram, pareix que ha tengut més interès de conservar aquesta antiguedat, que a modernitzar es seus vehicles i organització, sense progresar al ritme i exigències que requereixen es temps actuals.

-Homo!. Jo crec que amb es preus dels passatges, no queda mai endarrera...!
-Serà en lo únic. Perquè en lo demás...

-Es un desastre. Cotxos veis, bruts, espenyats i mal cuidats.

-Tampoc ha progressat gens en quant a organització. Figura't que durant tota sa seva ja llarga existència, no ha estat capaç, a ses sortides de Palma a Llucmajor, de poder dir, quinze minuts antes, quin és s'autocar que li pertoca a cada passatger.

-I això encara seria res si, com deia abans, es seus cotxos fossin més dignes.

-Sobretot, es que va a S'Arenal. Aquest se'n du sa pauma. Allò pareix des temps de "Can Rasca".

-També hi ha que tenir en compte que en aquesta "caravana" hi viatgen els estudiants de s'Institut, i alguns pareix que estudien sa manera d'espenyar i embrutar els seients.

-Però d'això els altres passatgers no en tenen cap culpa.

-Jo també crec que de cada dia hi ha més gent que té cotxo, i el promedi de passatgers es més baix.

-Si, però donant un mal servici, encara devallará més. Saps que te dic, que s'empresa Clar hauria de prendre una necessària decisió en bé de tots: O modernitzar es seus autocars, o retirar-se i vendre es negoci o sa patent a una Empresa més forta o optimista com sa de Felanitx, que cuida els seus viatgers així com pertoca, donant un servici puntual, ràpid, còmode i ben organitzat...

UN QUE ESCOLTAVA

CAIXA DE PENSIONS "la Caixa"

OFERTA ESPECIAL Comercial BORN

ELECTRODOMESTICS
C/. Born, 23 - Tel. 66 06 36
LLUCMAJOR

Compre
una lavadora
AGNI y llévase
gratis

2 tambores
de
skip

Seat Panda.

El gran utilitario de los 80.

TALLERES

Rubi

SEAT

TALLER ASISTENCIAL N.º 05.236

Carretera Arenal, s/n. - Tel. 66 02 34 LLUCMAJOR (Mallorca)

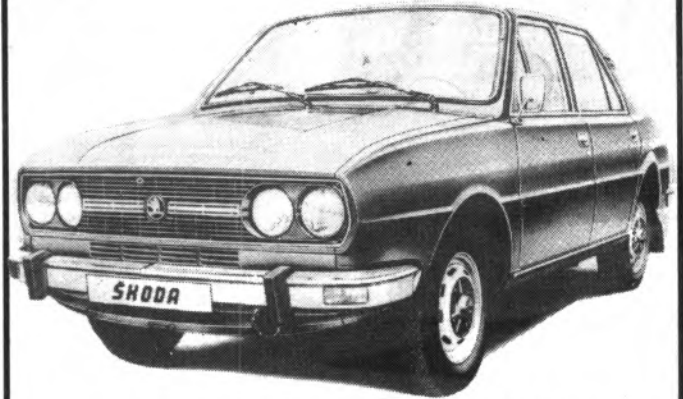

RENAULT

Bartolomé Jaume Nadal
Hispanidad, 17-19
Teléfono 66 01 40
LLUCMAJOR (BALEARS)

ŠKODA

EL MES ECONOMIC

V. MOYA - R. BESTARD

Carrer de Manacor, 9 - Tel. 27 21 88 - 27 53 58
PALMA DE MALLORCA

*DITRIBUIDOR OFICIAL A LLUCMAJOR: **
Taller Berton Carr. Campos, s/n. Tel. 66 08 92

FORN *Ca'n Paco*

C/. Major, 79 Tel. 66 09 45 LLUCMAJOR

Regala una Maravillosa

Cesta de Año Nuevo

por cada 100 Pesetas del importe de su compra, le obsequiamos con un número para el sorteo de la Cesta, que hemos preparado para todos los clientes.

CASAS Y COMERCIOS COLABORADORES:

Congelados Clar
Pescados Pepe
Peluquería Noguera
Cárnicas Semar
Bar Gran Vía
Rania, Lácteos
Deresa

«Sa Nostra»
El Baturrico
Jaime Clar, aceites
Bartolomé Vicens, aceites
Comercial Born
Ca'n Tano, Music-Bar
Guaraní, dulces

Auto-Eléctric Barceló
Fotos Fermín
Auto-Servicio San Francisco
Lluçh, artículos Pastelería
Hogar Pan
Harinas, Ramón Oliver
Representaciones Lladó

Carpintería Forteza
Carnicería Rafael Mut
Comestibles Juan Pou
Perfumería Moderna
Pedro, Transportes en general
Bar-Parrilla Ca'n Tofolat

A qui pertoqui

Sembla que s'ha aconseguit. ¡A la fi! A S'Arenal, quan arriba es vespre, se fa de dia. S'ha arribat tart, però s'ha arribat, que és allò que importa. No hi ha un pam de fosca. Tot és llum, i de Mercuri, és a dir, de sa bona. Així com ha de ser.

Estava temptat de demanar-vos-ho, però no ho faré. Crec, en certa manera que tenc sa resposta, i si m'equivoc, rectificau-me per favor. La resposta, com vos deia, l'hem de cercar, en primer lloc, en sa deficientíssima instal·lació de la llum pública que fins ara heu patit (és just reconèixer-ho) impropri d'una zona turística tan important. Un altre motiu: es forts aires de segregació, independència i posterior constitució des vostro propi Ajuntament amb es terme municipal corresponent. Crec també que hi ha una forta pressió hotelera i de seguretat ciutadana. Tots aquests motius, respectabilíssims per tots, ó, al manco, per part meua, que és per qui escric.

Allò que té de dolent aquest assumpte és que tots aquests arguments per aplicar-los a Lluçmajor, només ens serveix es primer (i encara només en sa part inicial), i es darrer.

Dic es primer en sa part inicial, per allò de sa deficientíssima instal·lació de sa llum pública amb sa qual mos veim honrats, però no mereixedors. No som zona turística; no mos independitzarem de ningú (si se mos ocorre, idò com diria es poeta, "no hay por qué"); te'nim es corresponent Ajuntament i un gran terme municipal des que ja fa molt de temps en som usufructuaris. Pel que a seguretat es refereix crec que no ho paga extendre-se molt, ja que, a més de ses estadístiques, està a la vista, que és més factible sa comissió d'un fet delictiu a les fosques que amb llum (o de dia).

Bé, deixarem aquest te-

ma, per ara, i en honor a sa veritat he de dir que no el pensava tornar a tocar, però després de veure (i gairebé, enlluernar-me) allò que s'aconsegueix amb s'esfor; col·lectiu i algunes dosis de bona voluntat per part de qui pertoqui, sa temptació m'ha vençut.

Però hi mancava poc perquè no vencés. Motiu: devers deu, o quinze, pum, pum, pam, pam, i posterior pluja de perdigons, just devora on estàvem recollint garroves. Va ocórrer un disabte en un establiment de Païssa, però hagués pogut succeir un altre dia i en qualsevol altre lloc. Estic convençut que ocorre en molts d'altres llocs des nostro terme. Per ara no ha passat res i preguem perquè mai no passi res, però de cada vegada ses armes, que són més, estan més furioses perquè hi ha manco caça i manco terreny per caçar.

Les perdius pogueren escapar (no diré si això era millor o pitjor), però després pagaren sa seva gosadia es rupits, gafarrons, teuladers i d'altra cosa menuda. I això no és això. Varen ploure més perdigons per allà on mos trobàvem. En certa manera feia s'impressió que també s'intentaven venjar de noltros per haver-los espantat s'esbart de ses perdius amb sos tomadors de garroves. I llavors, no digues res, que a sa mínima, passes a ser "s'esbart de perdius", o pitjor, un rupit, un passarell... i ja se sap, d'aquesta no te'n salva ni aquell que té es remei dins sa mà. Es mal ja està fet.

Tot això ho podem afegir a sa pessima situació des nostro camp. Le n'ha parlat molt de ses poques ajudes que rep es "foravilè" per part de qui pertoqui, però se'n parla molt poc de ses "ajudes" que dia a dia i, duplicades es caps de setmana, disfruten es pocs Quixots que, gràcies a Déu, encara queden dins es camp llucmajorer.

Es, i supós que ja ho haureu endevinat, una ajuda

ben eficaç, callada, que no demana res a canvi, i a més a més, no té es per què demanar-ho si agafant-ho, ja ho té arreglat.

Tot allò no té "amo" i llavors és "LO QUE SE PIERDE". Són ets invasors de foravila. Ells, tota sa setmana, ben tancadets dins ca seva i disfrutant des seu son guanyat amb dret a s'atur ("paro"), s'apropien de tot allò que troben i s'obliden que es foravila no té dret a s'atur, ni rep ajudes pertinents i deixa sa pell p'ets solcs per malviure amb sa seva família, i suor, molta suor, quasi sempre per a no res.

Idò sí, s'han de desfer parets per trobar caracols, idò se fa (se desfa) i punt. Hem de trepitjar ets sembrats per agafar un manadet d'espàrrecs, idò fet. Hem de pujar de dos en dos a una figuera que no s'aguanta dreta per "alleugerar-li" sa càrrega, idò hi pujam. Si volem menjar ametles o torró, és suficient amb anar darrera es paqés i n'a-

gafarem a caramulls.

Ara que han arribat fins aquí, molts de foravilers opten per callar (que sense cap dubte és "lo millor") i d'altres, reaccionen com ha de ser, defensant es producte des seu esforç. Malament. Molt malament. Ara se n'hauran d'anar a ca seva, agafar s'escriptura de propietat de sa finca, i tornar per mostrar-la a s'"ajudant" ja que aquest, com a bon entés de lleis, ha posat en dubte sa propietat d'aquell que treballa sa terra. (Un intent vertader de socialització de rendiments, molt digne, crec, de posterior estudis sociològics). I si això mos passa, idò encara podem dir "gràcies", ja que n'hi pot haver un altre, sense utilitzar el "ius usus innocui" per part de s'ajudar i des "muestreo" de s'escriptura per part de qui és es titular. Però d'això altre m'estim més no parlar-ne, perquè sol acabar molt pitjor.

SEBASTIA COLL
Lluçmajor, Octubre 1.981

PUIG SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

CRISTALERIA LLUCMAJOR

ENVIDRAT D'OBRES
PRODUCTES D'IMPORTACIO
VIDRES DE SEGURETAT

MIRALLS DECORATS
VIDRES DE COLOR
RAJOLES DE VIDRE

LI OFERIM UN SERVEI BO I RAPID

Ronda Mijorn, 105
LLUCMAJOR
MALLORCA

El ministeri de Treball ha donat el vist i plau als nous estatuts

Llucmajor, a punt de recuperar "I

Fundada el 1907, fou de les més importants del moviment

Llucmajor està a punt de recobrar una part molt important de la seva història immediata, un capítol que, referit a l'economia, està molt lligat a la vida ciutadana. Dies enrera, el ministeri de Treball ha donat el vist i plau als nous estatuts de la Cooperativa Obrera de Consum i Estalvi "Nueva Vida".

La lenta maquinària burocràtica ha donat una passa important en fer que després de cinc anys de treballs fruitin els esforços de la nova junta directiva que, en ser constituïda el 4 de novembre de 1.977 s'imposà com a objectiu "posar en marxa la cooperativa d'acord amb les indicacions de la Unió Nacional de Cooperatives".

Solament queda, idò, el darrer i definitiu pas: procedir a la legalització davant notari de la cooperativa i "La Nueva Vida", després d'un lapsus de quaranta-cinc anys, s'integrarà altra vegada dins la societat llucmajorera en la qual tanta incidència tengué cap als anys trenta. Així, en certa manera, per a celebrar el darrer escaló de les negociacions, el proper desembre se celebraran uns cursets de cooperativisme a càrrec de tècnics del ministeri de Treball.

CINC ANYS DE GESTIONS

Han estat cinc anys d'ardues gestions: recopilació de dades, codificacions de bens de 1.936, accions i obligacions de socis, instàncies a diversos organismes públics i un rosari d'altres temes, a voltes sense rebre una contesta si no positiva, almenys esperançadora. La primera etapa s'inicià oficialment —ja s'havien mantingut contactes abans el 4 de novembre del 77 amb la celebració de l'assemblea general que elegí la nova junta directiva i a la qual assistí el president de la Unió Provincial de Cooperatives, Antoni Cardona. El 21 de febrer del 78 es rebia una notificació on s'afirmava que el director general d'empreses comunitàries del Ministeri de Treball havia preparat i redactat un decret per a la devolució dels bens de la cooperativa. Dies després dimitia el ministre Jiménez de Parga i res pus es sapigué de l'assump-

te. El maig del mateix any,

una altra vegada tornaren a començar. En una carta enviada a la Unió Nacional de Cooperatives s'hi remetia altra vegada tota la documentació recopilada. I a partir d'aquí pot dir-se que ja no s'aturà, i les negociacions —un poc lentes— han seguit a poc a poc, en les quals ha tengué una intervenció destacada el parlamentari Joan Reventós, el president de la Unió Provincial de Cooperatives de Consum, Antoni Cardona el cap de la secció de cooperatives de la delegació de Treball de Balears senyor Ballia i en especial la junta directiva de "La Nueva Vida" que ha treballat a escarada per aconseguir l'objectiu proposat de recuperar els bens de l'entitat llucmajorera.

UNA COOPERATIVA MODEL

La cooperativa obrera de consum i estalvi "La Nueva Vida" fou constituïda a Llucmajor a començaments del segle, el 1.907. Complint allò establert en la llei d'associacions de juny de 1.887, els seus estatuts foren presentats al Govern Civil de Balears el 23 d'octubre de 1.928 quan Ramón Pérez Cecilia era la primera autoritat provincial. La cooperativa prosperà i donà servei d'assistència a tots els seus socis i afiliats i en els seus documents es pot comprovar com participa en el VI congrés de la federació de cooperatives d'Espanya, celebrat a Madrid entre el 10 i 14 d'octubre de 1.934.

En aquell temps, l'entitat ja tenia nou-cents cinquanta-una famílies associades, amb un capital subscrit de 47.550 pessetes. El fons de reserva estava constituït per 63.886 pessetes i el seu moviment comercial arribava a 414.421 pessetes

anuals, amb uns excessos de percepció de 24.773 pessetes. Tenia quinze empleats.

Comparant les dites xifres amb la resta de cooperatives que hi havia en aquells temps a Espanya veim que "La Nueva Vida" solament és superada en socis per denou cooperatives i per cinquanta-quatre en el seu moviment comercial. A més, segons podem comprovar a la memòria del dit IV congrés de la federació de cooperatives és, juntament amb "La Hormiga" —també de Llucmajor— l'única cooperativa federada de Balears. Totes aquestes dades demostren la vitalitat de l'entitat llucmajorera durant l'any 33, darrer any del qual disposam informació concreta i detallada.

FORTA INCIDENCIA

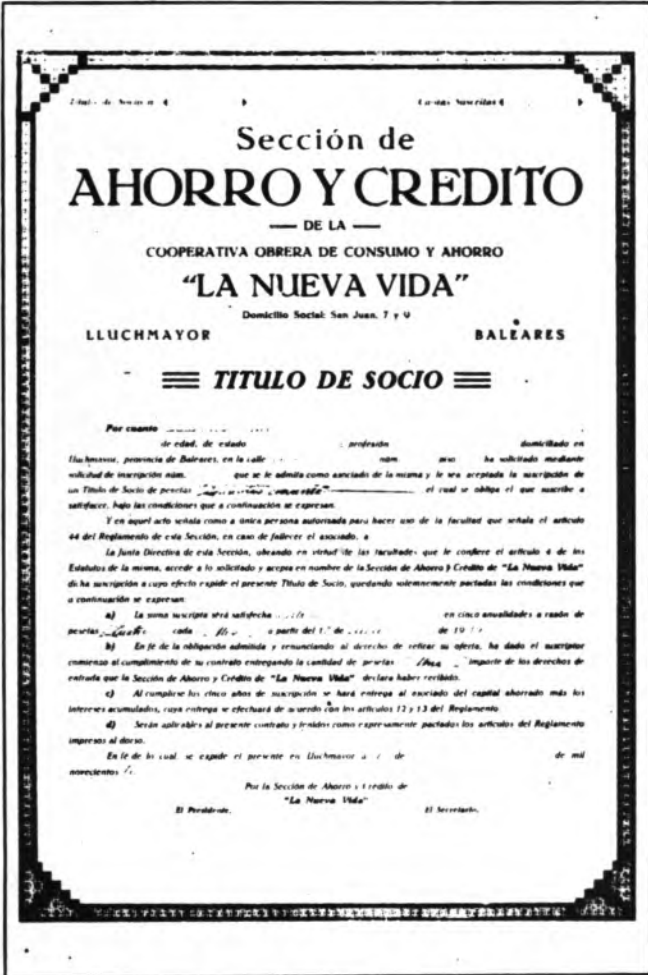
El volum de vendes permet afirmar que el 40 o 50 per cent de la població llucmajorera comprava els seus productes de consum a "Sa Cooperativa", nom amb què era coneguda i que ha perdurat, ja que en parlar-ne els ciutadans saben perfectament a què es refereixen. Segons els testimonis orals, la seva pujança fou motivada pel fet de vendre els articles de la màxima qualitat, de preu i pes just que, normalment suposava una rebaixa d'un 5 o 10 per cent amb relació als altres establiments comercials. Qualsevol comprador, encara que fos per cinc cèntims, tenia un u per cent de descompte, entregant-se uns cupons per cada compra efectuada i permutables després per altres en raó de l'u per cent i que servien per a la compra de qualsevol producte.

Els llucmajorers que han passat ja la cinquantena recorden com el repartiment

Acción de la Cooperativa o título de socio, suscrita el 1 de enero de 1928

"nueva vida" operativista dels anys trenta

Cuota de la sección de ahorro y crédito, por valor de doscientas cuarenta pesetas

a les sucursals, situades estratègicament per la ciutat, comença amb un asenet i un petit carretó i finalment, amb la represa dels anys 30 fou necessari un camió.

Completaven els serveis de la cooperativa la secció de solidaritat o societat de socors mutus proporcionant als seus associats socors en les malalties, pensions en cas d'invalidesa i de retir en la vellesa així com una subvenció en cas de mort. Per altra part, la secció d'estalvi i crèdit destinava un 50 per cent a realitzar préstecs als socis que ho sol·licitaven, i l'altre 50 per cent quedava a disposició de "La Nueva Vida"

per invertir-lo de la forma més convenient. Els préstecs acreditaven l'interès que acordava la junta general i per la seva part el capital que estava a disposició de la cooperativa produïa el mateix tipus d'interès que els préstecs facilitats als socis.

L'arribada de la guerra civil suposà per a "La Nueva Vida" un cop baix que tallà bruscament -potser al seu moment més positiu- la continuïtat de la cooperativa de la qual, segons les dades citades, depenia el subministrament, part de l'estalvi i, en definitiva, una considerable part de l'economia de la ciutat de Lluc-

Recibo de depósito con interés por la respetable cantidad de 1500 pesetas, en julio de 1935

major.
El mateix dia, el 18 de juliol de 1.936, pel vespre, els seus locals, instal·lacions i existències -tots els seus bens- foren requisats per la Falange Española pel sol motiu d'esser una entitat de "Caràcter marxista", situació que no s'ajusta a la realitat, segons els socis supervivents, ja que entre tots els membres de la cooperativa hi havia totes les tendències polítiques. L'única condició per a poder-se afiliar era la de ser obrer i segons deien els estatuts, el caràcter de l'entitat era "purement cooperatiu i independent".

MOLT A FER

Si es confirma positivament la recuperació de "La Nueva Vida" s'haurà donat un pas important però no decisiu. Els esforços hauran de seguir ja que els bens recollits són pràcticament mí-nims. Només queda l'immoble del carrer Sant Joan, número 7, on tenia la seva seu principal.

Posar en marxa les diferents seccions suposarà una dura feina que superarà l'àmbit de la junta directiva o, el que és el mateix, comporta ja l'ajuda ciutadana, necessitat evident perquè la cooperativa repregui la tasca en una època en què la crisi té el protagonisme principal de l'economia llucmajorera.

Francesc Verdera.

sa teulera

TERRA CUITA - CERAMIQUES
PLANTES - FLORS
CORONES - RAIS
SERVIM A DOMICILI

Carrer de Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

Gent de la vila

Na Margalida Mongeta, un testimoni popular²

"Na Mongeta" és un nom molt familiar i conegut, més d'una vegada l'hem vista fent es paper d'observadora incansable, discutint o demanant, amb aquella vivesa seya tan característica i no sempre freqüent en ses persones de sa seva edat.

...Però quin és es vostro nom i quants d'anys teniu?

-Es meu nom és Margalida Salvà Garau i ja vaig cap arres vuitanta.

-Quantes coses heu vist des d'es vostro cantó?

-Tot quan ha passat per plaça. Una de ses coses que m'agradaren més va ser quan devallaren la Mare de Déu de Gràcia per primera vegada, hi havia quaranta-dues someretes. I "El coso blanco" que era una festa amb moltes carrosses. També pes darrers dies feien es quadrat amb cotxos i tiraven serpentines, eren unes bulles que ara no tenen coratge de fer, ni les saben organitzar.

-I com era sa plaça d'abans?

-La volgueren eixamplar i l'any 25 la tomaren. Hi havia dues fondes "La farola verde" i Ca'n Llopis, sa gent hi venia amb bísties i romaniens fins demà dematí. Sa plaça estava plena de cafès, es de ca nostra se deia Ca na Francinaina Seu, llavors hi havia Ca'n Pelat, La Forca, Ca's Senyurito, Ca'n Mataró, Ca'n Parri, Es Racó, Ca'n Rafel Seu, Ca'n Canyares, Sa confiteria de Ca'n Guasp, La farola verde i sa botiga de Ca'n Jordi devora s'abeurador, que també el tomaren, era llarg, on hi bevien ses bísties i noltros hi regàvem sa carrera.

Ma mare me contava que feia anys, a plaça, hi havia un porxo, amb un banc de pedra i un Sant Miquel dins una capelleta i també un pont, no molt alt, que travessava plaça.

-On anàveu a escola?

-Jo vaig anar a Ca sa mestra Pujol, eren dues germanes, na Catalina i na Mariana, na Mariana no en sa-

bia molt, tenia es més petits, feien s'escola abaix d'es jutjat, damunt sa peixeteria, i sempre que hi havia judicis fugiem, em feiem de negres. Llavors se n'anaren a Felanitx i vaig anar a ca sa mestra Calafata i llavors a ca sa mestra Emilia, que era molt maleita i mos penjava es quadern pes coll, jo l'esqueixava de ràbia, i un dia li vàrem rompre un parell de greixoneres i es bufador de canya.

-Què vos ensenyaven?

-De tot, a escriure, fer cartes, llegir, Sant Pau Diví! de tot, història...

-Quines escoles hi havia a Lluçmajor?

-Ses Escoles Públiques amb en Carpena, (molt bo deien que era), ses monges de la Caritat, es franciscans, es frares de bavarai, es capellans en feien de particulars. Hi havia don Tomàs d'es Rafalet que ensenyava de fer mapes, allò era en Pere d'es set oficis.

-Quins eren es vostros jocs?

-Jugàvem a bolles, a juli, i a "trenca la mola trenca el castell, cadascú a ca seva que s'aferrí amb ell".

-Que feien ses al.lotes joves es dies feiners?

-Brodaven passat, feien randa, anaven a cavar llobades, o a entrecavar faves i "xitxeros" o a estendre a s'era, o feien d'encapçadores de mossetes de sabater, sense jornal, només aprenien.

-Ses dones que anaven a jornal, a sabateries o a foravila cobraven tant com ets homos?

-Pensa-t'ho, però hi havia ribeteres que guanyaven molt.

-Com passaveu es diumenges?

-Anàvem a passejar fins a s'Estació, a l'any setze duqueren es tren, va ser cosa curra, dins es tren anàvem a Palma a lo senyor.

A Ca'n Mataró venien sarsueles i cupletistes, allò era l'Havana! també anàvem an es cine mut, hi estavem

abonades.

-Per què ses vostres mares no vos deixaven mai?

-Perquè guardaven es bestiar i ara el deixen a lloure, això ha d'acabar malament. S'usava així.

-Quan anàveu a S'Arenal?

-Per Sant Cristòfol i Sant Jaume, estàvem tres o quatre dies.

-Es cert que vos dividiren la mar, per a banyar-se a una part ets homos i a s'altra ses dones?

-Sí, sa divisió era de s'actual "San Diego" cap a Ciutat p'ets homos i a s'altra banda per ses dones, a sa vorera estavem plegats i cantàvem molt, però ningú no se movia ni una serra, hi havia dos guàrdies civils.

-Canviariéu aquell temps per ara? Per què?

-Sí, jo sí, sobretot aquella tranquil.litat. Ara estàs més poruga que un conill, sempre penses que pot venir un "bruto", i això que no som poruga, mai no ho he estat.

-Quants governs heu viscut?

-Quan era nina hi havia es liberals i es conservadors, una temporada cada un, tots volien es corral d'es porc, llavors varen venir ses repúbliques, hi va haver sempentes i de llavors ençà hi ha hagut lio.

Més tard va arribar es moviment, quaranta anys molt bé, no aniria a encalçar res més, perquè això que hi ha ara, quins desastres! hi ha més lladres que teules, però no són polissons, no saben picar en es murter.

Coloma Julià

FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

Batles: Ara i abans

He de començar fent un acte de contricció, pens que és la millor manera de començar una tasca, reconèixer les nostres misèries personals. Jo tenc un pecat. El meu pecat capital és la credulitat. Jo crec en les persones, en les seves paraules, en els seus fets. Jo som un pobre al.lot molt crèdul i per demostrar-ho contaré una conversa que vaig tenir amb un amic meu, company de misèries, d'un poblet no gaire enfora de Lluçmajor.

Va esser parlant del que li pareixia la labor del consistori democràtic, i més concretament del seu batle. Me digué: "Es un bon al.lot, però..., no ho sé... El batle que teníem abans tenia molt de bo devers la Diputació, i se sabia moure a l'hora de treure doblers en benefici del poble. No ho sé si a aquest li anirà tan bé".

El meu amic va donar molta importància al fet que l'anterior batle fos un home eficaç. Perquè el meu amic era com la major part dels veïns d'aquell poblet, i com jo mateix, que creien, carregats de bona fe, que quan s'asfaltava un carrer o quan s'arreglaven les escoles, era per obra i gràcia del Senyor Batle. I és que el Senyor Batle es cuidava prou de fer saber al poble que tal o qual havia estat concedida gràcies al viatges que ell havia fet a Ciutat o a Madrid. I és ver que molts ho havien arribat a creure, que quan el Senyor Batle feia un dels seus viatges, i tornava amb la promesa que li enviarien uns doblers, per exemple, per a construir un Camp d'Esports, era perquè el Senyor Batle era un home molt intel·ligent i que sabia fer les passes precises en bé del poble, i que, com que endemés tenia bo, resultava que el Senyor Batle era imprescindible perquè el poble tirés endavant.

I que me'n direu? Ell resultava que el batle d'ara no ha pogut fer les coses que l'anterior sí que haguera

pogudes fer. Perquè el batle d'ara no és, per ventura, del partit d'aquells que li han de concedir aquestes coses, i per tant, com que no té bo no aconsegueix pel seu poble les coses desitjades. Aquell poblet és talment com era, només ha estat canviat el batle, un batle nou que ha estat votat pel poble; la gent li ha depositat la seva confiança perquè

saben que és un home, encara que la seva gestió pareix, a vegades, ineficaç.

A pesar d'això, com que jo som un pobre al.lot molt crèdul, vaig dir al meu amic: "Jo pens que un home del poble, encara que no sia una llumenera, emperò que estima el seu poble, assessorat dels regidors i de tècnics en matèries específiques, aquest home

(encara que no pertanyi al partit del Govern) pot fer tirar endavant el poble tan bé o més que qualsevol dels anteriors Senyors Batles. O no és així?".

"Sí, però..., és que el batle que teníem abans tenia molt de bo devers la Diputació".

El meu amic era, com jo mateix, un pobre al.lot molt crèdul...

Guillem Oliver.

PREFAMA

PREFAMA

Ctra. Militar 522 El Arenal
Archiduque Luis Salvador 84 Palma
Gran Via Asima s/n Poligono La Victoria
C. Obispo Pedro Roig 29 Lluçmajor

Ca'n Tia Taleca

Restaurant

Menú

Aròs brut
Aròs sec
Sopes de matances
Porcella rostida
Anyell rostit Ca'n Tia Taleca
Torde amb col
Llóm amb col
Llóm rostit amb salsa d'auetlles
Frit mallorquí
Escaldums
Tacons de vadella
Calauars farcits
Saluó adobat (estil nòrdic)
Emperador
Rap
(i tot tipus de peix d'encàrec)
Sobrassada amb uel
Gelat amb uel i nous
Coca d'Alaska
Gató i gelat d'auetlla
Foruatges
Fruita del temps
Coques gelades
Grixouera de brassat amb avellanes
Copa C'au Tia Taleca
I tot això amb grau surtit de vins catalans, de la Rioja i Xampans!
Carrer de Campos. Tel. 660279

Aprofitam l'ocasió per a desitjar
Bones festes a tots els nostres clients,
i els hi oferim els nostres serveis en
"Nochebuena" i Cap d'any.
Felicitats

Segons em contaren, s'Ajuntament nostre està a punt de patentar un nou sistema per sancionar els automobilistes. Ja fa cosa d'un mes, uns senyors externs aparcaren es seu vehicle a sa part dreta des Carrer Constitució perquè a sa part esquerra hi havia un disc de prohibició.

Passades unes hores veren que havien estat sancionats per estacionament indegut. Pareix que es disc va ser canviat de lloc i tot d'una es municipal es posà a escriure en es bloquet. Suposam que va aplicar s'article des "disc mòbil".

Fa ja una temporada que es temps va prou desbaratat i no pensa que ara toca ploure qualque vegada. Sa sequedat es molta i també molta és sa pols des camins de fora vila. Davall de sa penya hi ha es camí de S'Aresteta que més que un camí pareix tot lo contrari: pols, clots immensos i pedres per tot arreu el fan tan intranquitable que la Mare de Déu de Gràcia s'ha de tapar ses orelles perquè es conductor no resa precisament una avemaria quan deixa mitja roda dins aquell clavegueram.

S'Ajuntament tindrà dues cares maques més, ja que es nous administratius són dues jovenetes molt garrides, cosa que sempre és una bona notícia. Sa part trista és que durant ses oposicions i quan ses coses anaven molt igualades de puntuació es responsables proposaren una nova prova per aconseguir més mèrits. Donaren a triar una llengua estrangera per fer una redacció: anglès, francès o... mallorquí.

Es nou quarter de sa policia municipal està acabat de tot —encara figura s'inscripció en foraster— però els nous llogaters no s'han decidit a canviar es trastos. Esper que tot vagi bé, fins i tot s'emissora, per evitar que es veïns de sa plaça no tenguin pus xascos i quan s'asseguin davant sa televisió puguin veure es "telediario" sense sentir —com si fos cosa de bruixots—: "passaràs per S'Arenal i em duràs sa carpeta. Cambio. ¿Me sents? Cambio".

Davallant des puig vaig fer una volta fins a S'Estanyol per dir adéu an es meus parents es falcons marins que a mitjan novembre emigraren de Mallorca com cada any i vaig veure que encara no han arreglat es carrer de davant es Club Nàutic. Pareix que s'apòstol Lluc no ha aconseguit es miracle a pesar de ses moltes processons cap a s'Ajuntament.

Es garriguer Xisco

Cartes del lector

Cooperativa Obrera de Consumo "La Nueva Vida" LLucmajor.

LLucmajor 16 Noviembre de 1.981.

Señor "Un que escoltava". LLucmajor.

Distinguido Sr.:

Al no poder dirigirnos personalmente a Ud. por ampararse en su seudónimo, lo hacemos por conducto del periódico "Llucmajor", dada la amabilidad que ha tenido la dirección del mismo.

Y lo hacemos con referencia al artículo de su firma "Xerrades de café" "Sa Cooperativa de Consum".

Nos congratulamos de merecer su atención y el espacio dedicado a "Sa Cooperativa" y esperamos que en la primera ocasión, tenga a bien seguir interesándose por ella y sobre todo valoraremos siempre su juicio hacia ella y quienes estén al frente de ella, pero lo valoraremos siempre y cuando se halle documentado convenientemente y su juicio sea valorando las partes, porque a nuestro entender es el trabajo ó artículo que nos referimos, es nuestro parecer y no queremos emitir juicio alguno, es nuestro parecer, que Ud. solo sabe una parte, o ninguna, lo cual y decimos a nuestro entender, lo descalifica completamente para enjuiciar los trabajos que pueda haber he-

cho, quien representa legalmente la Cooperativa Obrera de Consumo "La Nueva Vida".

Aprovechando la benevolencia de la Dirección de "Llucmajor" acompañamos relación de parte de los trabajos y documentación cruzada con organismos públicos, de los cuales pueden dar fe todos los sres. que han intervenido en la próxima posibilidad de recuperar y poner en marcha la Cooperativa.

Siempre estaremos a su disposición, para enseñarle toda la documentación que quiera ver, que desde este momento ponemos a su disposición, y si quiere conservar el anonimato, no tenemos ningún inconveniente de hacerlo por mediación de la dirección del "Llucmajor" de pinte en ample.

La presente ha sido redactada, sin ánimo de polémica y no contestaríamos a cualquier artículo o carta escrito con este ánimo.

Sabe, señor, "Un que escoltava", que nos tiene a su disposición, porque nadie más que nosotros desea la recuperación y puesta en marcha de la Cooperativa, y desde hoy esperamos tener en Ud. un colaborador más y como no, un futuro cooperativista.

Atentamente, quedan a su disposición

Cooperativa Obrera de Consumo "La Nueva Vida"

N.R.: La documentació ad-

juntada amb aquesta carta l'hem emprada per a redac-

tar el reportatge sobre la Cooperativa.

Sres. directores de la revista "Llucmajor de pinte en ample". Les agradeceria que si creen que puede ser de interés para sus lectores, publicasen esta carta.

El día de la última feria tuve ocasión de ver la maqueta que se presentó para la nueva guardería municipal, y referente a ella quiero expresar mi opinión.

Si bien es verdad que es digno de agradecimiento el hecho de que la "Caja de Ahorros de Baleares" haya dado este solar al Ayuntamiento para tal fin, y como fomento de la "Obra Social" una de las principales finalidades de dicha entidad.

Y que me parece bien que el Ayuntamiento se haya decidido por la realización de la guardería, costosa en la construcción y aun mas en cuanto al mantenimiento.

Y a pesar de que crea que el arquitecto ha tenido que hacer la maqueta, de acuerdo con unas directrices recibidas y que estén de acuerdo con las necesidades del pueblo, y que ha sacado el máximo resultado posible, me parece que no se ha consultado acerca de esta construcción a ninguna persona relacionada con la enseñanza, ni mucho menos con el aprendizaje de los niños en edad maternal 1 a 3 años inclusive, ya que en esta edad, lo que más se ha de desarrollar en el niño, es su sistema psico-motriz, mediante el juego dirigido y muchas otras actividades

que será del todo imposible desarrollar por falta de espacio libre, aun contando con la terraza (lugar que no me parece del todo adecuado para su utilización por los niños, debido al peligro que encierra una escalera, para las criaturas de esta edad).

Como quisiera que mi crítica sea constructiva, me tomaré la libertad de sugerirles que:

O bien se amplía el solar con algún colindante, cosa que aun me parece insuficiente ya que no permitirá tener zonas verdes (o me refiero a una maceta) y que sin duda será costosa.

O se hacen los trámites oportunos con la Caja y algún propietario de la zona comprendida entre la nueva Ronda y lo ya edificado, para que, quizás con el mismo valor del solar o con algún dinero más, tener un solar que no permite tan solo la creación de una guardería racional, sino que permita su ampliación el día de mañana, si el pueblo lo necesita. Este posible nuevo solar podría estar ubicado cerca del 10 por cien del terreno que en caso de urbanizarse la zona corresponderá al Ayuntamiento, cosa que daría grandes posibilidades a tan costosa obra.

Sin más y en espera que estas cuatro letras puedan servir para ayudar a las mencionadas entidades a hacer un pueblo mejor cosa que todos deseamos, se despide de ustedes

Una puericultora.

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL**

**AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI**

Tel. 66 06 88

ECOLOGIA:

per Xanthium Spinosum

I ARA?

ARA: TANQUES I BOMBES: I L'OTAN nani nai nani nai nani nà!!.

Estam d'enhorabona: els grans sants pares, ara ens diuen que la soberania està en el "parlamento" i això que quan havíem de votar la constitució ens repetien que era en el poble, i assumint aquest personalisme qualificable MOS HAN VOTAT SI!! I, nos han Clavado sota ello" (traducció: mos han fotut davall d'ells. Explicació: seguim estant davall d'ells. Pregunta: ¿On és la democràcia?). Ara només ens faltaria que els "voluntaris" que hagen d'anar a fer guerrilles Reaguianes siem noltros o els nostres fills que diríem que no, si ens deixassin, a l'ingrés, i els que han dit sí o els seus fills no fessin ni el servici, com ja tenim casos ben significatius entre les forces vives (però si són vives no són una altra cosa). Què no ho creis anau a s'Ajuntament i... demanau.

Però això no és ecologia. Tots els ecòlegs afeccionats i dels altres són uns comunistes, podria dir qualque ingenu, d'aquells que encara queden, i noltros adelantat-nos manifestam que els pròxims polítics seran pitjors que els actuals i que si surt aquest tema en aquest article és per la desconfiança que ja es té en totes aquestes "forces" i ja imaginam que els pocs redollets de verd que ens queden seran mal ocupats pels missils i l'energia o la potència nuclear i noltros NO ESTAM D'ACORD!!! (X.S.).

ARA: ORQUIDIES.

La fusca és la primera que podem trobar. L'hem vista per tot el terme des de Cala Blava fins Son Marrano, des de S'Estal·la a Galdent. Floreix de novembre a abril per tant no vos preocupeu si no la trobau ara la trobareu més envant, ah! però si la trobau ¿Vos molestaria molt dir-nos on? (Si no la trobau digau-mos-ho també i vos en mostraren una,... o dues). (j.s).

HORT I JARDÍ

En el mes de desembre podem sembrar:

HORTALISSES

Espècie	Sembra	Recol·lecció
Xicoira	en terra	febrer-març
Carbassó	fems calent	març-juny
Espinacs	fems calent	febrer
Pèsols	en terra	juny
Lletuga	invernacle	març-juny
Porros	fems calent	abril-juny
Rave	fems calent	febrer
Pastanaga	en terra	febrer-març

PLANTES DE FLOR

—Es el mes menys indicat per fer feines en el terreny, però podem remoure lleugerament la capa superior de la terra de les plantes de cabeça, perquè la terra s'airegi.

—Cal podar les vivaces (plantes que viuen uns quants anys allà mateix), i és el moment propici per sembrar-ne mates.

ARBRES

—Hem de podar i sembrar els rosers, també els altres arbres i arbuts de fulla caduca.

Consells pràctics:

La poinsettia (euphorbia pulcherrima), també coneguda com a flor de Pasqua, té les fulles que envolten la flor (que és groga), que a causa de la reducció de la llum, en aquest temps tornen vermelles. Segurament a molta gent li agradaria que el color fóra més fort, si és així, el que hem de fer és tancar els ulls amb una bossa obscura, i la fosca farà que la intensitat del color augmenti.

F.C.

Plaça Espanya, 11 bis.

Born, 7 Tel. 66 02 75

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

El Club de sa Placeta des Sabater en ses seves hores baixes

AJUDEM AL C.F. LLUCMAJOR

En Martí Llompart, no ha arribat a Nadal al front del C.F. "Lluchmajor".

No podia durar molt, perquè ja sabem que quan es resultats no acompanyen es que normalment paga es plats romputs és s'entrenador. I així ha succeït amb el LLUCMAJOR; després de perdre amb el colista Independent, en Martí Llompart va posar es seu càrrec a disposició des club o va dimitir, cosa que ve a ser ben igual. Per a noltros, aquesta mesura ha estat un poc precipitada però no hem de ser "més papista que el Papa" i ells ja sabran què fan, ja que per això paguen i comanden.

S'han fet càrrec de s'equip es tàndem Multe-

Cantallops, però en Cantallops només va durar una setmana i ha quedat com a responsable en Joan Mulet. Nou entrenador, victòria bruts ni de criticar ningú i encara manco criticar un club amateur. Encara no és hora de cercar culpables sinó que és hora d'ajudar a aquest Llucmajor que és una cosa ben nostra. Noltros, des d'aquí volem cridar: Ajudem al Llucmajor!.

Espanya, 2 - Petra, 0

LA DIFICULTAD DEL GOL

Després de 12 jornades jugades, el nostre equip de Preferent podria jugar al sorteig de Nadal al número 2; mos explicarem. A la classificació general va en segon lloc, és el segon equip que ha fet més gols i per contra és el segon equip menys golejat. Va dos punts davant el tercer i dos darrera el primer. Aquí no hi ha res a dir ni res per arreglar. Per ventura fa falta la sort del gol; diumenge passat, com altres diumenges, la pilota volta la xerxa però li costa tocar-la. I per aquí ve la pena i el nerviosisme. Els equips que visiten Llucmajor, cosa lògica, guarden la porteria amb un piló d'hommes que únicament es limiten, sense miraments, a allunyar la pilota així com sigui. I no per això falten ocasions de gol, però sí falta la serenitat per aconseguir-los. Contra el Petra passà el que passa sempre; marcatges diríssims i balons enlaire com a conseqüència de la proximitat del contrari que impossibilita el jugar el baló ras i això repercuteix negativament en la vistositat del partit.

L'ocasió més clara va ser p'en Jaume Vich que

totsol davant el porter, no pogué esquivar-lo, tampoc n'Eric no va ferir una pilota dins l'àrea petita que tenia "segell de gol". I en Pons, cada diumenge té alguns balons que amb un poc de sort serien gols... però tot això queda amb un "si haguéssim..." Es necessari aprofitar millor les ocasions que se'ns presenten.

A les ordres del Sr. Giménez formaren per l'Espanya: Noguera, Vich, (Mas), Moll, Vidal, Sacares, J. Mas, Manresa (Magaña), Eric, Sbert, Sastre i Pons.

Pel Petra jugaren: Bordoy, Mestre, Serralta, Moragues, Horrach, Genovart, Monroig, M. Tomàs, Marimón, Femenias i Gual (Gil).

Els gols varen ser aconseguit als minuts 7 (Mas Sastre, 1-0), i al m. 74 (Magaña, 2-0).

Davant el bon joc i la desgràcia de les derrotes, alguns entrenadors qualificats, asseguren que, si un equip juga bé, un dia o l'altre, guanyarà, però per estar dins els primers (i això ho deim noltros) és necessari que encara que no jugui bé, no perdi.

J.M.

INFANTILS I REGIONAL (GRUP B)

La campanya realitzada per aquests infantils va ser magnífica fins al partit contra l'Escolar, el resultat del qual va ser un rotund 0-4 a favor de l'equip de Capdepera i Cala Ratjada. Es va perdre el primer encontre de la temporada i l'Escolar va ser molt superior en tots els aspectes a l'equip llucmajorer. S'única nota negativa la va donar s'àrbit, el nom del qual volem oblidar, i va expulsar injustament varis components de l'onze espanyista.

El pròxim partit va ser amb el Llosetense el qual derrotà a l'Espanya amb un 3-0. El major defecte dels nostres jugadors va ser la manca de força motivada segurament per l'absència

dels jugadors expulsats el diumenge anterior.

El penúltim partit a l'hora d'escriure aquestes ratlles va ser contra el Badia que acabà en un 3-0 a favor de l'equip llucmajorer amb gols d'en Salom, Alvarez i Jaume.

Quan varen jugar contra el totpoderós Olímpic de Manacor, la diferència tampoc no va ser tan grossa i els nostres jugadors es mereixen un empat. El resultat final va ser 0-2.

El golejadors fins ara són els següents:

Salom (3), Alvarez (3), J. Tomàs (2), Noguera (1), C. Tomàs (1), Gual (1), Jaume (1).

QUINTANA.

JUVENILS II REGIONAL (GRUP A)

Garau Vaquer, màxim golejadore dels juvenils del C.D. Espanya.

L'encontre més destacat que han jugat es nostros juvenils ha estat es disputat a Alcúdia. Va acabar amb un gol solitari a favor des de casa i marcat fora des temps reglamentari, però s'àrbit és es qui comanda i no va pitar es final fins que es quadre local no va haver marcat es seu golet.

Es va vèncer clarament contra l'Artà per 3-0, i el

pròxim partit contra el Porto Cristo es va vèncer per 6-0; amb això veim la capacitat golejadora des nostros jovenets. De moment es juvenils han marcat 26 gols i n'han encaixat només 3. Es gols els han fet es jugadors següents: Garau Vaquer (10), Feliu (3), Salvà (3), Monserrat (3), F. Cano (1), Villena (4) i Reina (2).

J. Q.

PERRUQUERIA

FINA

C/. D'es Vall, 49

LLUCMAJOR

MOBLES DE CUINA - EBENISTERIA

FUSTERIA

Mobles d'estil Mallorquí

**FRANCESC
ROSSELLO**

Carrer Rigo, 58 - Tel. 66 10 12 LLUCMAJOR

PAPELES Y MOQUETAS TEXTILES
PARA LA DECORACION
DE SU PISO

C/. Navarra, 2 - Tel. 66 04 26
LLUCMAJOR (Mallorca)

ALEVINS I REGIONAL

(GRUP A)

Ets Alevins llucmajorers en quatre jornades han passat d'una de ses darreres places fins a un cinquè lloc a sa classificació general. S'escalada va començar contra el J.D. Inca al qual varen vèncer per 3-2: Després, contra l'Escolar, guanyaren gràcies a un gol d'en Magaña. Es dos partits següents varen ser a ca nostra, el primer dels quals va suposar una victòria contra el Badia amb un 3-0 i contra el Sallista d'Inca, amb un 5-1. Es gols foren aconseguits per: Cano (2), Salom, Magaña, i Mòjer. En Lòpez va

ser s'autor des gol visitant.

Es darrer partit en es moment d'escriure aquestes línies ha estat contra es Cardessar de Sant Llorenç on ets allots d'en Salas han perdut de 2-1 després d'un partit molt igualat. El gol des blaus va ser aconseguit p'en Pascual. Fins ara la taula de golejadors és sa següent: Magaña (6), Cano (5), Salom, Mojer. Ets altres dos gols varen ser realitzats per defenses contraris dins sa xerxa pròpia.

Joan Quintana.

*Bartomeu Clar, Infants
C.D. España.*

Baloncesto

Llucmajor, 71 - Pla de Na Tesa, 57

A la pista de Baloncesto del camp Municipal de Llucmajor es va jugar diumenge passat dia 22 la confrontació entre l'equip local i el Pla de Na Tesa.

El partit va ser interessant i ple d'emoció per l'incert del resultat que fins als darrers 5 minuts no es pogué vislumbra l'equip de casa com a guanyador. Va ser un partit dur i es produïren moments violents per la fatal actuació de l'àrbit que, en principi anava vestit de visitant per després canviar-se a favor dels locals. Es va aturar el

partit en diverses ocasions per excés de duresa i creim que l'àrbit no agradà ni a propis ni a forans.

L'equip llucmajorer demostrà com sempre unes bones maneres damunt la pista i un amor propi envèjable.

Cal agrair a l'Ajuntament la intercessió per a que es reparteixen la taquilla quan al moment d'un partit de baloncesto també n'hi ha un de futbol ja que això evita possibles discussions entre les nostres entitats esportives.

Club poliesportiu Llucmajor.

COMESTIBLES Y CONGELADOS

RAFAEL PROHENS

S'ha obert a Llucmajor un nou tipus de comerç: Sa venda a gran escala de PRODUCTES CONGELATS per iniciativa de RAFAEL PROHENS del carrer Unió, 50.

Hi podeu adquirir mariscs, peix, carn i verdures congelades al mateix preu de qualsevol magatzem frigorífic de Mallorca.

Endemés té un servici a domicili, només cridant al telèfon: 66 19 46.

RESTAURANT

GRAN VIA

**NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS**

Informació: 66 03 17

CAMPIONAT DE BALEARS DE BILLAR

Des del 23 de novembre a l'11 de desembre, tenen lloc al cafè Gual els campionats de billar de 2a. categoria Nacional i de 1a. categoria Regional, patrocinats per l'Ajuntament de Llucmajor en col·laboració de la Federació Balear de Billar i organitzats per la Penya Billar Llucmajor.

En el campionat de 2a. Categoria Nacional hi parti-

cipen en Rosselló, En Balleter, en Sánchez, en Rodríguez, n'Ignasi i en Fornés. En el de 1a. Categoria Regional hi participen en M. Moll, en Carbonell, en Rigo, en Cañellas, en G. Coll i en Llompart.

Les partides de 1a. Regional es celebren a les 19'30 h. i les de 2a. Nacional, a les 21 h.

Tomeu.

AUTO **B** ELECTRIC
Barceló

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

SERVEI BOSCH

**MOLTS
D'ANYS
I BONES FESTES**

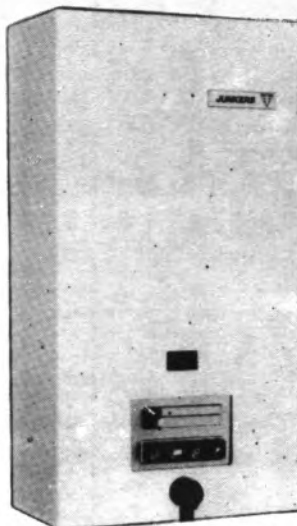

BLAUPUNKT

EINES

JUNKERS

PRESEN- TACIO DELS TROFEUS FUTBOL EMPRESA

Va tenir lloc a "Ca'n Tià Taleca" amb l'assistència del Comité Organitzador, patrocinadors dels diferents trofeus, representants dels medis informatius i alguns jugadors i directius d'equips participants.

Els trofeus exposats que es donaren als lers. classificats són varis: també se'n donaren als segons, tercers, a l'esportivitat, màxim golejadors, mínims golejats i al campió de campions dels diversos sectors d'aquest trofeu de Futbol d'Empreses.

La sort dels equips de Ca'n Tià Taleca no va ser la mateixa. L'equip d'Empreses continua en la seva ratxa d'imbatibilitat venent al Comercial Mari per 3-1, i es manté en la primera posició deprés de 9 encontres. Emperò, l'equip d'aficionats no pogué doblegar el resensentant del Port de Sóller, "San Pedro", i va perdre per 0-1, després de jugar un acceptable partit, encara que els va fallar una mica la forma física així com també, un golejador.

Tià Taleca.

Entre noltros

NAIXEMENTS:

- *Antoni Amengual Cardell, fill de Joan i Maria. Nasqué dia 1 Novembre 81.
- *Margarita Pons Suarez, filla de Baltasar i Angela. Nasqué el 10 Novembre 81.
- *Ma. Encarnación Comino Trobat. Va néixer el dia 11-11-81. Els seus pares són Antonio i Antonia.
- *Juan Francisco Delgado Jiménez, fill de José i Francisca. Nasqué el 17 Novembre 81.

CASAMENTS:

- *A la Parròquia de S'Arenal, es celebrà el matrimoni d'en Juan Miguel Villalba Vazquez amb na Carmen Montes Diéguez.
- *Casament a la Parròquia de S'Arenal de Fco. José Fernández Gomila amb Ma. del Carmen González Tienda.
- *Al Santuari de Gràcia s'uniren en matrimoni en Domingo Muñoz Salvá amb na Rafaela Soler Sánchez.

DEFUNCIONS:

- *D. Jaume Tomàs Salvà, morí dia 31-10-81. Domicili: Carrer de la Unió, 11.
- *Dia 3 Novembre 81, al carrer del Vall, 17. Da. Bàrbara Salvà Taberner.
- *D. Antoni Rubí Garau morí al carrer d'en Rigo, 11, dia 12-11-81.
- *D. Andreu Vidal Torrens va deixar de viure dia 17-11-81 al carrer de Melià, 38.

APOTECARIES DE TORN:

Dies 1-2-3-4-5-6: S. Gamundí.

Dies 7-9-10-11-12-13: M Pons.
 Dies 8: S. Gamundí.
 Dies 14-15-16-17-18-19-20: J. Mir.
 Dies 21-22-23-24-25-26-27: M. Cirera.
 Dies 28-29-30-31: S. Gamundí.

TELEFONS (Llucmajor, S'Arenal, S'Estanyol).

- Ajuntament: 66 00 50; 66 02 39 i 66 07 56.
 - Ajuntament (S'Estanyol): 66 02 38.
 - Ses Escoles: 66 05 55.
 - Germanes de la Caritat: 66 08 49.
 - Germanes dels Sagrats Cors: 66 08 47.
 - Convent dels Frares Franciscans: 66 05 02.
 - Parròquia: 66 04 91.
 - Guàrdia Civil: 66 01 61 i 66 06 84.
 - Bombers: 66 02 39.
 - Creu Rotja: 66 06 46.
 - Of. Municipal S'Arenal: 26-40-71.
 - C.O.S.: 22 11 00
 - Tràfic (accidents): 29 25 69.
- ICONA: 21 74 40

OTAN

Ja torna esser una aventura com estàvem avesats, espanyols sacrificats, en temps de sa dictadura. Vos diré el que jo hi veig en l'assumpte del Tractat: convertir el nostre Estat

com si fos ara un passeig. I com que enmig estarem quan vendran les bufetades d'una part i altra galdades i nosaltres les rebrem ¿Què trobau la perspectiva que ens ofereix el Govern? enviar-nos a l'infern. ¿No hi ha altra alternati-
va?

Petit-Menut.

MALLORQUIMICA, S.A.

FABRICA DE PINTURES I VERNISSOS

*Fàbrica i oficines a
LLUCMAJOR - Mallorca - España*

*Pedro Roig, 43 al 49
Tel. (971) 66 02 36 (4 línies)*

*PALMA DE MALLORCA
Carrer Joan Crepi, 45
Tels. 23 09 42 - 45 44 11*

Instal.lacions Elèctriques Servei Tècnic

ELECTRICA

Calafat

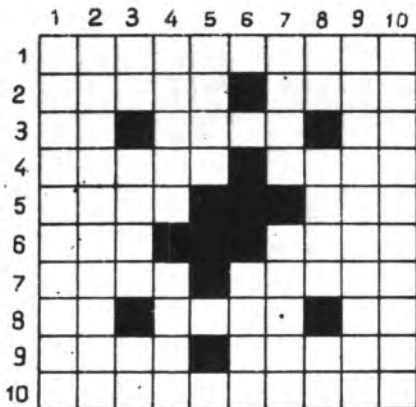
CRISTOBAL CALAFAT JUAN

SISTEMES D'ALARMA I SEGURETAT ANTI - ROBO

INSTAL.LACIONS D'ENERGIA SOLAR

*Ronda Migjorn, 90 - 2o.
Teléfon 66 06 08
LLUCMAJOR*

Encreuats

Horizontals

1. Relatiu a l'homeopatia.- 2. Nom d'home. Conjunció adversativa.- 3. Símbol antic del radiant. Al revés, zona de bollets en forma d'anell. Consonants.- 4. Governar. Al revés, part terminal de les extremitats abdominals de l'home (pl).- 5. Malvat. Consonant repetida.- 6. Pagament. Reix a haver allò que destija.- 7. Encès d'ira. Agafin i premin sota seu.- 8. Datiu de tercera persona. Inclinatori o afecció viva envers una persona o cosa. Consonant dental repetida.- 9. Al revés, avalua. Conèixer completament.- 10. De color de rovell (fem).

Verticals

1. Fer posar pell de gallina.- 2. Posarieu en ordre.- 3. Pronom de primera persona. Deixa. Símbol del rubí.- 4. Relatiu al déu del vent. Antiga sandàlia de suro folrat de cuir que usaven les dones.- 5. Sensació produïda en l'òrgan de l'olfacte.- 6. Faci estar alguna cosa en una nova posició.- 7. Rucs. Sentiran.- 8. Símbol del titani. Ciutat gran.- 9. Favorable. Col·locades en una ordre oposat.- 10. Captivarà el cor d'algú.

Sopa de Lletres

B A R E U G O N N O S A P
 G S U X T U L U G U C S O
 H S F B E T L E M R O V G
 P I M I A G F D T N A B A
 R A V N H N U Z V E L S L
 O P N I E E Y E U S O T O
 C A S F R A R E S C R Q E
 O C T I Q I L P T O A R N
 P Z I C J L L U C A M E T
 A I A A R E M O G D Q R B
 C U N T L M S A T O R R E

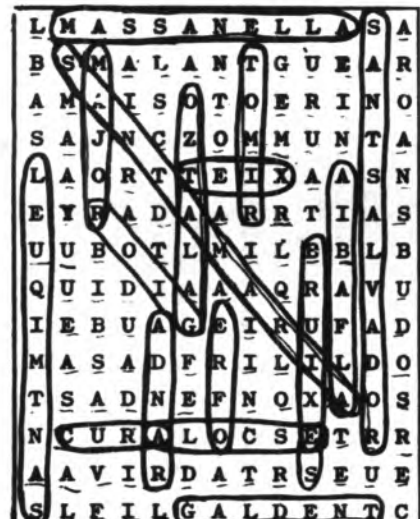
QUINZE NOMS DE POSSESSIONS DE LLUCMAJOR

Ho hem aconseguit: I en primícia mundial ens umpl d'honor oferir-vos aquest document, que encara que sospitat, no per això perdonat, oblidat, arxivat, No! això si que no!!
 Encara que ens molesti molt, encara que pugui produir histèria col·lectiva no ens queda més remei d'oferir-vos-el.

SOLUCIONS AL MOTS ENCREUATS no. 3
 Només horizontals: 1.- Acumulassem. 2.- Rana. Inici. 3.- Roi. Asil. S. 4.- Eben. S. Et. 5.- Lamentar. E. 6.- Ne. T. Ar. 7.- Cabuda. Mai. 8.- Oc. Falda. 9.- Podarà. As. 10.- Abor. Gen. A.

SOLUCIO A LA SOPA DE LLETRES
 LLETRES SOBRANT: LA BALENGUERA.

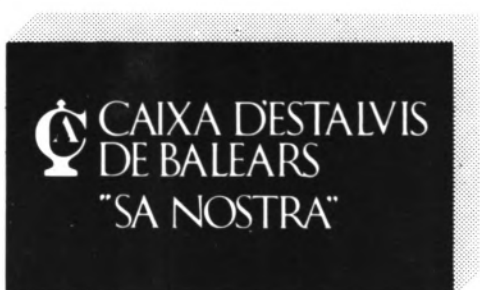

'SA NOSTRA' CREIX AMB BALEARS

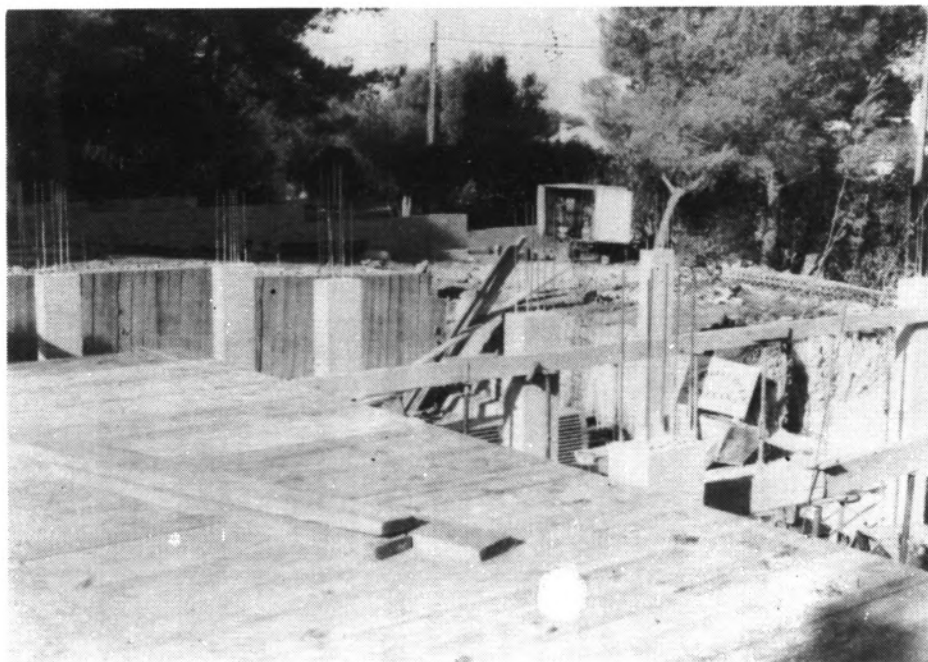
No només parlem de la mateixa manera, sino que tenim la mateixa manera de fer feina, perquè hem crescut plegats.

Per això els nostres objectius se dirigeixen al benefici de Balears, treballam per al seu progrés i el fruit del nostre esforç es torna a re-invertir a Balears, punt de partida i punt on volem estar.

94 OFICINES AL SEU SERVICI

CONTINUEM CREIXENT PLEGATS.

EMPRESSES *Fullana*

UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO

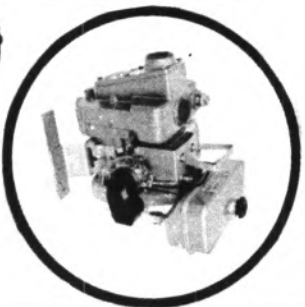
Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR

**COMERCIAL
GARCÍAS**

Ronda de Migiorn, 206

Teléfono (971) 86 09 26

LLUCHMAJOR (Mallorca)

DIESEL 4 TIEMPOS

2 TIEMPOS

GASOLINA 4 TIEMPOS

**MOTORES BOMBA - MOTOSIERRAS
MOTOCULTORES A GASOLINA, DIESEL
Y MEZCLA**

VENTAS: AL CONTADO Y A PLAZOS

Agrícola J. MANRESA
Exposición en **COMERCIAL GARCÍAS**

Ronda de Migiorn, 206

• Teléfonos 66 09 26 - 66 01 62

• LLUCHMAJOR (Mallorca)

**GRAN GAMA DE AUTO - RADIOS
CASSETES - EQUALIZADORES**

!ALTAVOCES HASTA 60 WATTIOS!

CONTINUA LA OFERTA:

**AUTO-RADIO-CASSETTE, DOS ALTAVOCES,
ANTENA Y MONTAJE**

SOLO 13.250 PTAS.